



د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا ملي پروگرام



په دې گڼه کې:

- ◆ د استرالیا هېواد له لوري کلیوالي پراختیا تمویل پروژو سره د کلیو بیارغونې او پراختیا وزارت ناسته
- ◆ په دایکنډي ولایت کې د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا ملي پروگرام رسماً پیل شو
- ◆ مېرمن بانو، په کلي کې لومړۍ هتۍ‌واله
- ◆ په غور ولایت کې د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا ملي پروگرام پرانیسته
- ◆ د خوست ولایت په انکشافی شورا ناسته کې دزون د مسوول گډون
- ◆ د کرنې، مالدارۍ او اوبو لگونې وزارت د بنوالۍ او مالدارۍ پروگرام سره د همغږۍ ناسته
- ◆ په لوگر ولایت کې د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا ملي پروگرام پیلېدل

د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا ملي پروگرام:

د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا ملي پروگرام - WEERDP د کلیو د بیارغونې او پراختیا وزارت له رهبرۍ لاندې په ۲۰۱۸ ز کال کې په دې موخه پر لار واچول شو، چې د هېواد په کلیوالي سیمو کې د ښځو اقتصادي او ټولنیز ژوند پیاوړی کړي. د پروگرام اتیا ٪۸۰ گڼه اخیستونکي ښځې تشکیلوي. دا پروگرام به د سپما گروپونو، تولیدي گروپونو، د پور او سپما کلیوالي اتحادیو او د کوچنیو او منځنیو تشبثاتو له طریقه د کلیوالي اقتصاد کچه لوړه کړي او د هېواد په کلیوالي سیمو کې به زرگونه کلیوالو ته د کار زمینه برابره کړي.

د میاشتنې غوره کارمند



د دې میاشتنۍ گڼه کې د پروگرام غوره کارکوونکی ښاغلی عبدالله ناصري ټاکل شوی دی، هغه د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا ملي پروگرام د ټولنیزو بنسټونو د پرمختیا څانگې کارمند دی. ښاغلی ناصري د اقتصاد په برخه کې د ماسټرۍ تر کچې لوړې زده کړې لري. د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا ملي پروگرام سره له تېرو ۳ کالونو راهیسې د ټولنیزو بنسټونو د پرمختیا څانگې سره کارمند دی، چې د کوچیانو د تشبثاتو د پرمختیا په برخه کې یې نه‌ستړې کېدونکي هلې ځلې کړي دي. ځکه نو د پروگرام یو فعاله غړی گڼل کیږي، د پروگرام له خوا د پیژندنې په دې لړۍ کې نوموړی د دې میاشتنۍ له غوره کارکوونکو څخه وپېژندل شو.

د پروگرام ټول منصوبین د ښاغلي له فعالیتونو او نیکو اخلاقو څخه خوښ دي او پخپله کاري برخه کې نوموړي ته د لایزاتو بریاو او خوښیو هیله لري.

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت او د افغاني ټولني د انعطاف له طرحه شوې پروژې سره چې د استراليا هېواد لخوا يې ملاتړ کيږي، د کليو بيا رغونې او پراختيا وزارت د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا ملي پروگرام د کنفرانسونو په تالار کې گډه غونډه جوړه شوه.



د افغاني ټولني لپاره د انعطاف استراليايې پروژه، چې د استراليا هېواد د کليوالي پراختيا يو پروگرام دی او د استراليا هېواد د بهرنیو چارو او سوداگري وزارتونو په مرسته د نورو پنځو سازمانونو لکه؛ د استراليا aid action بنسټ، د آغاخان بنسټ، د استراليا Care، Oxfam او world vision په ملتيا چې ټول يې غير دولتي سازمانونه دي، د دې پروژې له طرحې سره يوځای په افغانستان کې د کليو پراختيا لپاره فعاليت کوي.

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت او د افغاني ټولني د انعطاف له طرحه شوې پروژې سره چې د استراليا هېواد لخوا يې ملاتړ کيږي، د کليو بيا رغونې او پراختيا وزارت د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا ملي پروگرام د کنفرانسونو په تالار کې گډه غونډه جوړه شوه.

له دې سره هم مهاله د افغانستان د مرستو مرکز (ACE) چې په دې پروژه کې د همغږۍ جوړوونکي کردار ترسره کوي، د افغان دولت او د استراليا هېواد د بهرنیو چارو او د سوداگري وزارتونو سر بېره د غير دولتي سازمانونو ترمنځه به هم ياد مرکز د اړيکو د پياوړتيا لپاره همغږي پيدا کوي.

د دې پروژې راتلونکې ناسته به د روان ۲۰۱۹ کال د مې په لومړۍ نيټه د کرنې اوبو لگولو او مالدارۍ په وزارت کې جوړه شي.

په دايکندي ولايت کې د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا ملي پروگرام پرانيسته

د هغه په دوام عوض علي پويا چې په دې ولايت کې د اقتصاد رياست رييس دی، په دې ولايت کې يې د داسې پروگرام له پيل څخه مننه وکړه او زياته يې کړ؛ چې د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا ملي پروگرام پيل په دايکندي ولايت کې زموږ لپاره ستر وياړ دی.

همدا راز محمد جمعه عرفان د کليو بيا رغونې او پراختيا سرپرست رييس په دې اړه وويل: په لومړي پړاو کې به دا پروگرام د نيولي او گيتي ولسوالۍ تر خپل پوښښ لاندې راولي، چې په دې ولسواليو کې به د خود کفا ۶۸۰ گروپونه، د پور او سپما ۸۵ کليوالي اتحاديې او همدا راز ۸۵ کوچني او منځني تشبثات جوړ کړي. ترڅو په دې سيمه کې ملي اقتصاد وده وکړي او د پروگرام گټه اخيستونکو ته چې ۸۰ سلنه يې ښځې تشکيلوي عايداتي کاروبارونو پيدا شي.

هغه زياته کړه چې دا پروگرام به په دايکندي ولايت کې د پورتنۍ موخې د ترلاسه کولو لپاره ۳۸ ميلونه افغانۍ مصرف ته ورسوي چې د کارموندنې په سکتور کې به ۶۸۰۰ ولسي وگړي تر خپل پوښښ لاندې راولي.

د دايکندي ولايت د لوړ پوړو چارواکو، مدني فعالانو او د رسنيو پر وړاندې د دايکندي ولايت د ولايت په مقام کې د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا ملي پروگرام پرانستل شو.

د دايکندي والي ښاغلي سيدا انور رحتمي ياد ولايت ته د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا ملي پروگرام له راتگ څخه د مننې ترڅنگه وويل: د کليو بيا رغونې او پراختيا وزارت اغيزمن پروگرامونو ته په دې ولايت کې تل د خلکو پام وي، چې دا دې يو ځل بيا يې د يو داسې پروگرام په پلي کولو سره وکولای شول، په دې ولايت کې د خلکو او په ځانگړي توگه د ښځو د اقتصادي ځواکمنتيا لپاره د خدم مصدر وگرځي.



مېرمن بانو، په خپله سیمه کې لومړنۍ هټۍ واله

د دویم ځل لپاره مې بیا په اسلامي اصولو سره له اتحادیې څخه پور ترلاسه او پخپلې هټۍ کې مې پانگونه ډیره کړه. اوس د کلي مېرمنو ته چې هر څه پکارېږي هغه زما په هټۍ کې موجود وي او پرته له کومې ستونزې یې ترلاسه کولای شي. د یادونې وړ ده چې د تیرو حسابونو له تصفیې وروسته، مې اوس د (صفا) په نوم د پور او سپما له اتحادیې څخه هم ۲۴۰۰۰ افغانۍ پور ترلاسه کړی. په دې پیسو سره د پروگرام د کارکوونکو په مشوره غواړم خپلې هټۍ ته یوه پایه یخچال رانیسم، ترڅو په اوږې کې د څښاک لپاره گرمې نوشابې، اوبه، شوملې او داسې نور د څښاک شربتونه هم پلورنې ته وړاندې کړم. د یوې مېرمنې په توګه مې هیڅکله دا فکر نه کولو چې یوه ورځ به د بلخ په ټولې ولسوالۍ کې د لومړنۍ ښځینه دوکاندارې په توګه کار وکړم او د دې مشغولتیا له لارې یوه حلاله عایداتي لار خپلې کورنۍ ته پیدا کړم، ځکه چې ما د بې وزلۍ ژوند درلوده او زما د کورنۍ لپاره د روزۍ ګټونکی یواځې زما خاوند وو. لیکن زه اوس په دې هټۍ کې د پلورنې له درکه په ورځنۍ بڼه له ۱۰۰۰ افغانیو څخه تر ۲۰۰۰ زره افغانیو پورې پیسې ګټم او د دې ترڅنګ مې د کلي خلکو ته هم لویه اسانتیا پیدا کړې ده.

له کله راهیسې چې له دې پروگرام سره یوځای شوې يم، د خوښۍ او رضایت احساس کوم. ځکه چې له دې پروگرام څخه دمخه مور یواځې د کور په چارو کې بوختې مېرمنې وو او له هغو پرته مو نورو کارونو ته مخه نه شوه کولای. د دې پروگرام له سترو مرستو څخه یو هم دا وو چې زموږ د کلي مېرمنو ته یې دا څرګند کړل، چې تاسو هم کار کولای شئ او د ژوند بهبود لپاره عایداتي سرچینې په خوځښت کې راوستلای شئ. پرځای د دې چې بې روزګاره د بې وزلۍ او بې وسۍ په جال گیر اوسئ، مور ته یې دا را زده کړل چې کولای شو کار ته مخه وکړو، نوي عایداتي مشغولتیاوې ځانته پیدا کړو او که همت وکړو، کولای شو له خپلو نارینهو سره اوږه په اوږه آن په کور دننه په ډیرو لږو امکاناتو سره چې زموږ په اختیار کې دي، کار وکړو او دا څرګنده کړو چې مور هم خپلو بچیانو ته حلال رزق ګټلای شو.

په پای کې غواړم ووايم، چې زه د راتلونکي لپاره سترې موخې او پلانونه لرم. چې یو له هغو څخه د کاروبار لپاره د نویو مېرمنو په دنده ګمارل دي، چې په دې کار سره به زما کاروبار نور هم پراخه شي. له یوې خوا به د کلي نورې مېرمنې او انجونې د کاروبارونو پیل ته وهڅول شي او له بلې خوا به هغوی هم زما په څېر له تیارو خونو څخه بهر او ژوند ته د یوې نوې دريځې له لارې وګوري.



په بلخ ولایت کې د (سحر) د سپما ګروپ غړې آغلې مېرمن بانو چې پخپله د بلخ ولسوالۍ د مرکزي کلي اوسیدونکې ده، په کال ۲۰۱۳ ز کې د سحر د سپما ګروپ کې غړې شوه او د ۳۰ افغانیو په سیمولو سره یې وکړای شول چې د ګروپ د غړو باور ترلاسه کړي.

آغلې بانو وايي: نږدې ۴ کاله وړاندې یعنې په کال ۲۰۱۳ ز کې د افغانستان کلیوالي صنعتونو د پرمختیا ملي پروگرام یوه کارکوونکې د آغلې فاطمه سرفراز په نامه زموږ کلي ته راغله. د خبرو اترو لپاره یې د کلي یو شمېر مېرمنې د ښځینه شورا د رییسې په کور کې را ټول کړل او د یاد پروگرام په اړه یې د کلي مېرمنو ته بشپړ معلومات ورکړل، د هغې د خبرو په نتیجه کې لیواله شوم چې زه باید د سپما ګروپ غړې شم، ترڅو د خپلې کورنۍ لپاره یوه اندازه پیسې وسپموم.

په ګروپ کې له غړیتوب څخه دمخه د کور په چارو کې ښکېله یوه مېرمن وم او له هغه پرته مې کومه ځانګړې دنده نه لرله، اقتصاد مې هم ډیر کمزوری وو او له ژوند څخه به تل رنځیدم. تل به مې دا فکر کاوه چې زموږ راتلونکی ژوند به څنګه شي؟ ځکه چې زما خاوند خو د ولسوالۍ په بازار کې یو کوچنی هټۍ لري، چې عایدات یې هم ډیر کم دي، کله به دا فکر هم راتللو چې مخ ته د اولادونو اینده را روانه ده، د دوی د زده کړو لګښتونه به څنګه شي، زما لوریانې او ځامن به ښوونځي ته په دې سختو شرایطو کې څنګه ولاړ شي؟ له ځان سره به مې ویل ایا زما د خاوند ګټه به د بچیانو د زده کړې اړتیاوې پوره کړای شي؟ ایا زما خاوند د کورني اړتیاو سربېره د کتابچو، قلمونو او د زده کړې په برخه کې د نورو اړتیاو د پوره کولو لپاره مالي توان لري؟ همدې فکرونو به لار راڅخه ورکه کړله او له ځان سره به مې ویل: څنګه کولای شم یوه داسې عایداتي لار پیدا کړم، چې د خپلې کورنۍ لپاره مالي تمویلونکې وګرځم او د یو ښکلي ژوند په ترلاسه کولو کې له خپل خاوند سره مرسته وکړم؟ رښتیا هم چې دې پوښتنو راته رواني ستونزه پیدا کړې وه. له همدې امله د فاطمه جانې په هڅونې زه له سپما ګروپ سره یوځای شوم، تر هغې چې د اتحادیې او سپما ګروپونو د غړو په مشوره نږدې (۹) میاشتې وړاندې مې له اتحادیې څخه په اسلامي اصولو سره پور ترلاسه کړ. په دې پیسو مې د کور د انګړ په یوې څنډې کې چې مخ یې بهر ته وو هټۍ جوړه کړله. د وخت په تیریدو او د خاوند په مرسته چې هغه په دوکاندارۍ کې ښه تجربه لرله ما هم وکړای شول، چې د کلي د مېرمنو لپاره په نوې هټۍ کې هغه اجناس او تولیدات رانیسم چې هغوی یې د رانیولو په برخه کې له ستونزو سره مخ وو.

د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا ملي پروگرام په غور ولایت کې پرانیستل شو

او له ټولو خلکو څخه يې غوښتنه وکړه چې په دې پروگرام کې مېرمنو ته د برخې اخيستنې لپاره ډيره زمينه برابره کړي. له هغه وروسته آغلې حليمه شريفی د غور ولایت د ښځو چارو رييسې د وينا په ترڅ کې وويل: د غور ولایت مېرمنې په اقتصادي او ټولنيزو چارو کې ډيرې وروسته پاتې دي، چې په اقتصادي او ټولنيزو چارو کې يې د ښکېلتيا لپاره ډير لږ کار شوی. نوموړې له دې امله چې دا پروگرام به د ښځو په اقتصادي او ټولنيز ژوند کې ژور بدلون راولي د خوښۍ څرگندونه وکړه.

په پای کې آغلې حليمه شريفی او د دې ولایت نورو لوړ پوړو چارواکو د کليو بيا رغونې او پراختيا وزارت له فعاليتونو څخه درناوې وکړ او په دې ولایت کې د کليو بيا رغونې او پراختيا رياست د پروگرام له مسوولينو څخه غوښتنه وکړه، چې د کليوالي توليداتو د ودې او په کليوالي سيمو کې خلکو لپاره د کاروبارونو او مشغولتياو د پيدا کولو په موخه خپل فعاليتونه په لوړ کيفيت سره عملي کړي.



د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا ملي پروگرام د يو لړ دولتي مراسمو په ترڅ کې چې د دولت لوړپوړو چارواکو، د خلکو د استازو د کليوالي پرمختيايي شوراگانو غړو، مدني ټولنو او ملي رسنيو حضور درلود، د سلواغې په ۱۵مه نېټه د غور ولایت په ولايتي مقام کې پرانستل شو.

دغه پروگرام د فيروز کوه په ولسوالۍ کې چې ۱۹۴ کليوالي شوراگانې لري پلي کيږي، چې په نتيجه کې به يې په دې کليو کې نږدې ۱۵۵۲ سپما گروپونه جوړ کړي.

په دې مراسمو کې لومړی محفوظو الله فکور د کليو بيا رغونې او پراختيا ولايتي رييس په غور ولایت کې د پروگرام د پلانونو، موخو او فعاليتونو په اړه تفصيلات وړاندې کړل او د ولایت له مقام، سيمه ييزه ارگانونو، موسساتو او مدني ټولنو څخه يې غوښتنه وکړه چې د کليو بيا رغونې او پراختيا وزارت له مسوولينو سره د دې پروگرام په عملي کولو کې مرسته وکړي. د ولایت سکتوري رييس ښاغلي علی حسن احمدي د ولایت مقام په استازولۍ په دې ولایت کې د موجوده بد اقتصاد په اړه چې د غور په کليوالي سيمو کې يې خلک ډير زيلې رڼا واچوله. هغه وويل: په غور ولایت کې له يوې خوا ناامنيو او له بلې خوا وچکالۍ د خلکو ژوند ډير تريخ کړی او هيله يې څرگنده کړله چې دا پروگرام به ډير ژر خپل فعاليتونه پيل کړي. ښاغلی عبدالحميد ناطقی هم د ولايتي شورا په استازولۍ خبرې وکړلې، چې په دې پروگرام کې يې د ښځو د اقتصادي ودې، د کاروبارونو پيدا کول او د دې ولایت په لرې پرتو سيمو کې د حرفوي زده کړو لپاره د هغوی ډيره وانهه اخيسته يو مثبت گام وباله.

د خوست ولایت په انکشافی جلسه کې د زون مسوول گډون وکړ.

چې په دې وروستيو مياشتو کې ترسره شوې، بيان کړل. د غونډې برخوالو د پروگرام له اغيزمنو کړنو څخه درناوې وکړ او ټولو د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا له ملي پروگرام څخه په هره برخه کې د ملاتړ څرگندونه وکړه.



د ولایت پرمختيايي جلسه د خوست ولایت والي ښاغلي محمد حليم فدايي، د والي مرستيال عبدالحميد پټان، د کليو بيا رغونې او پراختيا رييس، ولسوالانو، د غېر دولتي موسسو او د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا ملي پروگرام د ټولو ولايتي مسوولينو پر وړاندې د ولایت په مقام کې جوړه شوې وه.

ناسته د والي محمد حليم فدايي په وينا پيل شوه. د وينا په سر کې ښاغلي والي د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا ملي پروگرام WEERDP له هلو-ځلو څخه درناوې وکړ، چې له هغه وروسته د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا ملي پروگرام WEERDP لپاره د جنوب ختيځ زون مسوول ښاغلي سلطان کریم د پروگرام د اساسي موضوعاتو په مناسبت خپل جوړ شوی پريزنټيشن د غونډې برخوالو ته وړاندې کړ او همدا راز يې د کليوالي اقتصاد د پياوړتيا ملي پروگرام لاسته راوړنو او پلانونو په اړه

د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا ملي پروگرام او د کرنې وزارت د بنیوالی او مالدارې پروگرام NHLP سره د تفاهم لیک ناسته



د کلیو بیارغونې او پراختیا وزارت د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا ملي پروگرام WEERDP او د کرنې، مالدارۍ او اوبولګونې وزارت د بنیوالی او مالدارۍ پروگرام NHLP تر منځ د کېدونکي تفاهم لیک پر سر ناسته ترسره شوه.

د هم غړۍ دغه ناسته د روان کال د فبرورۍ میاشتې په ۱۸ مه نېټه د کلیو بیارغونې او پراختیا وزارت د کلیوالي اقتصاد د پیاوړتیا ملي پروگرام په دفتر کې ترسره شوه. دواړو اړخونو د فني مهارتونو، ځنځیره یي ارزښتونو، ظرفیت لوړونې او نورو مواردو کې تفاهم ته ورسېدل او د لا همکارۍ ډاډ یې څرګند کړ.



له مور سره اړیکه:

د نیله باغ سپرک، دارالامان واټ، کابل-افغانستان

www.weerdp-mrrd.gov.af

www.facebook.com/weerdpofficial

@weerdpofficial

abdulwafi.nayebzai@mrrd.gov.af

+93 707 655 650

